

Sprawozdanie z oceny własnej

– działania na rzecz zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia
związane z zasadami zapewnienia i doskonalenia jakości kadry dydaktycznej (2011)

1. Opis

Jaki procent kadry dydaktycznej jednostki stanowią osoby z przygotowaniem pedagogicznym? Wśród kadry dydaktycznej zatrudnionej w IBI AL przeprowadzono ankietę, w której deklarowano posiadanie przygotowania pedagogicznego w sensie specjalizacji nauczycielskiej w ramach ukończonych studiów.

W jaki sposób jednostka zapewnia obsadę przedmiotów (a w ich obrębie poszczególnych form zajęć, tzn. ćwiczeń, wykładów, laboratoriów itd.) właściwą pod względem kompetencji merytorycznych prowadzącego? Przedmioty są obsadzane w wyniku propozycji dyrektora IBI AL oraz z inicjatywy pracownika (w uznaniu zasady wolności badań naukowych), co jest przedmiotem indywidualnych rozmów.

W jaki sposób jednostka zapewnia obsadę przedmiotów (a w ich obrębie poszczególnych form zajęć, tzn. ćwiczeń, wykładów, laboratoriów itd.) właściwą pod względem kompetencji dydaktycznych prowadzącego? Zwraca się uwagę na jakość przygotowanych sylabusów i proponowane przez danego nauczyciela akademickiego metody prowadzenia zajęć oraz pracy ze studentami.

Czy przyjęta w 2008 r. przez Radę Jednostki uchwała w sprawie zasad i procedur kontroli jakości procesu dydaktycznego zawiera zasady (i ew. procedury) obsadzania przedmiotów? Praktyką przyjętą w IBI AL było pozostawianie szerokiego pola dla inicjatywy poszczególnych pracowników w zakresie proponowania zajęć zgodnie z zainteresowaniami naukowymi, prowadzonymi badaniami i posiadanymi publikacjami. W odpowiedzi na sugestię Państwowej Komisji Akredytacyjnej zwiększono rolę dyrekcji Instytutu w obsadzaniu poszczególnych przedmiotów; projekt obsady sporządza zastępca dyrektora, a zatwierdza dyrektor. Przy obsadzaniu zajęć przestrzega się zasad zawartych w Regulaminie studiów na UW, tzn. wykłady i seminaria są prowadzone przez osoby ze stopniem co najmniej doktora lub tytułem profesora; promotorami prac magisterskich są osoby ze stopniem co najmniej doktora habilitowanego lub tytułem profesora. Wyjątki od tej reguły były do tej pory pojedyncze i sytuacje takie są każdorazowo zatwierdzane przez Radę Instytutu. Należy nadmienić, że przestrzeganiu tych zasad sprzyja fakt, że IBI AL posiada kadre wyróżniającą się pod względem posiadanych stopni i tytułów naukowych.

Czy przyjęta w 2008 r. przez Radę Jednostki uchwała w sprawie zasad i procedur kontroli jakości procesu dydaktycznego umożliwia nauczycielowi akademickiemu dostęp do opinii studentów nt. jego pracy dydaktycznej wyrażonych w badaniu ankietowym? Tak, nauczyciel akademicki ma dostęp do opinii studentów nt. jego pracy, wyrażonych w badaniu ankietowym prowadzonym przez Pracownię Ewaluacji Jakości Kształcenia. Niestety w bieżącym roku akademickim wyniki ankiet przekazane przez Pracownię były niekompletne.

Czy (i w jaki sposób) omawiane są wyniki wspomnianego badania ankietowego? Ogólne podsumowanie wyników ankiety jest przedstawiane na Radzie Instytutu, zaś kwestie szczegółowe są podejmowane w ewentualnych rozmowach dyrekcji z poszczególnymi pracownikami.

Czy (i w jakich wypadkach) nauczyciel akademicki jest obligowany do podnoszenia swoich kompetencji dydaktycznych? W przypadku uzyskania niskich ocen studenckich dyrekcja przeprowadza indywidualne rozmowy z nauczycielem akademickim na temat możliwej modyfikacji sposobu pracy.

Czy (i w jakiej formie) jednostka zapewnia nauczycielom akademickim oraz doktorantom możliwość doskonalenia kompetencji dydaktycznych? Nauczyciele akademicy mogą uczestniczyć w ogólnouniwersyteckich programach doskonalenia kompetencji dydaktycznych. IBI AL posiada dobre

wyposażenie multimedialne, umożliwiające prowadzenie dydaktyki o wysokiej jakości. Nieustannie wykorzystywane są nowoczesne technologie zdalne, szczególnie w ramach Międzynarodowego Programu Doktoranckiego, co umożliwia włączenie do prowadzonej dydaktyki osób znajdujących się poza granicami kraju.

Czy (i w jaki sposób) jednostka wykorzystuje ofertę Szkolenia z Dydaktyki Szkoły Wyższej realizowanego w ramach Programu Doskonalenia Nauczycieli Akademickich UW w projekcie Nowoczesny Uniwersytet – kompleksowy program wsparcia dla doktorantów i kadry dydaktycznej Uniwersytetu Warszawskiego? Niektórzy młodszy pracownicy IBI AL brali udział w tym programie.

Czy (i w jaki sposób) jednostka zapewnia doktorantom i nauczycielom akademickim możliwość doskonalenia znajomości języków obcych? W ramach CLAS prowadzone są otwarte zajęcia doskonalące umiejętność pisania tekstów akademickich w języku angielskim. Mogą w nich brać udział doktoranci i nauczyciele akademicy z IBI AL.

Czy (i w jaki sposób) jednostka zapewnia doktorantom i nauczycielom akademickim możliwość doskonalenia znajomości języków obcych w celu prowadzenia zajęć w języku obcym (zgodnie z formułą CLIL – zintegrowanego kształcenia przedmiotowo-językowego)? Doskonalenie zgodnie z formułą CLIL nie było dotychczas prowadzone, jednakże w IBI AL działa Międzynarodowy Program Doktorancki, w którym cała praca oraz wymiana idei przez profesorów i doktorantów odbywa się w języku angielskim, co niewątpliwie przyczynia się do doskonalenia umiejętności prowadzenia zajęć w tym języku zarówno wśród starszej kadry dydaktycznej, jak i wśród doktorantów biorących udział w programie.

Czy w wypadku przydzielania nagród i innych form wyróżnienia brane są pod uwagę osiągnięcia w zakresie dydaktyki i popularyzacji wiedzy (podręczniki, skrypty itp.)? Tak; IBI AL organizuje ponadto liczne promocje książek, w tym także będących formą popularyzacji wiedzy.

Czy w wypadku przydzielania nagród i innych form wyróżnienia brane są pod uwagę osiągnięcia wypromowanych przez nauczyciela akademickiego licencjatów, magistrów, doktorów (np. uzyskane przez nich wyróżnienia, nagrody w konkursach prac dyplomowych itp.)? Tak, podczas prezentacji sylwetki osoby proponowanej do nagrody na Radzie Instytutu wzmiankuje się takie osiągnięcia.

Czy w jednostce odbywa się konkurs na najlepszego dydaktyka? Dotychczas taki konkurs nie odbywał się, jednakże zaproponowano jego organizację samorządowi studenckiemu .

2. Dobre praktyki w ocenianej dziedzinie (rozwiązania sprawdzone i godne upowszechnienia).

Za aktualnie istniejącą dobrą praktykę w omawianej dziedzinie można uznać Międzynarodowy Program Doktorancki prowadzony w IBI AL od października 2010 pod patronatem Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej. W ramach tego programu odbywa się po kilka seminariów w miesiącu, a wszystkie prace są prowadzone w języku angielskim, co stwarza dobrą podstawę do zorganizowania w przyszłości w IBI AL kolejnych kompletnych programów kształcenia w języku angielskim i stanowi dowód, że znaczna część kadry dydaktycznej zatrudnionej w IBI AL jest dobrze przygotowana do podjęcia takiego wyzwania.

Od roku akademickiego 2006/2007 do 2007/2008 prowadzone były seminaria kadrowe dla nauczycieli akademickich przygotowujących program i koncepcję metodyczną Kolegium Artes Liberales. Specjalną formą seminarium kadrowego była współpraca 10 osób (w późniejszym okresie 7 osób) przez cały rok wspólnie prowadzących zajęcia dla studentów na temat kluczowych umiejętności uczenia się, warsztatu naukowego i podstaw retoryki. Poszczególne zajęcia prowadziła jedna lub dwie osoby, pozostali byli obserwatorami lub aktywnymi uczestnikami zajęć. Po zakończeniu każdego zajęcia i wyjściu studentów, co tydzień nauczyciele akademicy dokładnie omawiali przebieg warsztatu, proponowali zmiany w programie i rozważali dobór materiałów oraz ćwiczeń, udzielali sobie wskazówek i dzielili pomysłami.

Ponadto w latach 2000-2007 istniało w IBI AL (wówczas OBTA) Laboratorium Edukacyjne działające we współpracy z Wydziałem Pedagogicznym UW. Jego działalność miała służyć przede wszystkim studentom MISH przygotowującym się do pełnienia ról nauczycielskich i pracy dydaktycznej zawierającej elementy interdyscyplinarności. Dzięki otwartej formule Laboratorium przyciągało także młodych nauczycieli akademickich. Szczegółowy opis działalności tego Laboratorium i osiągniętych w ten sposób wyników przedstawiamy w załączniku.

3. Harmonogram działań w celu ulepszenia dotychczasowych i przyjęcia nowych rozwiązań zapewniających i doskonalących jakość kształcenia w ocenianej dziedzinie.

Wśród nauczycieli akademickich zatrudnionych w IBI AL przeprowadzono ankietę służącą lepszemu poznaniu posiadanego przez nich przygotowania dydaktycznego oraz potrzeb w tym zakresie. Część osób zwracała uwagę na niedostatek informacji o uniwersyteckiej ofercie szkoleń z zakresu dydaktyki w szkole wyższej. W związku z tym działania ZZJK będą zmierzały do polepszenia obiegu informacji w tym zakresie.

Zaproponowano samorządowi studenckiemu zorganizowanie konkursu na najlepszego dydaktyka.

4. Załączniki (pomocne UZZJK w pracach nad sprawozdaniem z oceny własnej w skali całej uczelni).

- Informacja o doświadczeniach Laboratorium Edukacyjnego OBTA MISH UW.

- Przedstawienie wyników przeprowadzonej wśród nauczycieli akademickich ankiety dotyczącej posiadanego przygotowania pedagogicznego i doskonalenia w tym zakresie.

Sprawozdanie, opracowane przez Zespół Zapewnienia Jakości Kształcenia IBI AL w składzie dr hab. prof. UW Ewa Łukaszyk (przewodnicząca), dr Grażyna Czetwertyńska, Joanna Malinowska (przedstawiciel samorządu studenckiego), zostało zaakceptowane przez Dyrektora IBI AL.

Podpis przewodniczącego WZZJK